

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS

par Jelgavas novada teritorijas plānojuma (administratīvajai teritorijai līdz 30.06.2021.) 7.1.redakcijas un saistošo noteikumu apstiprināšanu

Informatīvais ziņojums ir sagatavots ievērojot Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27. punktu, kas nosaka, ka plānošanas dokumenta izstrādātājs 14 dienu laikā pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas sagatavo un ievieto savā tīmekļvietnē informatīvu ziņojumu par pieņemto plānošanas dokumentu.		
Plānošanas dokuments:	Jelgavas novada teritorijas plānojuma (administratīvajai teritorijai līdz 30.06.2021.) 7.1.redakcija	
Vides pārraudzības valsts biroja lēmums:	2017.gada 22.decembra lēmums Nr. 63 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”	
Vides pārraudzības valsts biroja atzinums:	2024.gada 01.novembra atzinums Nr. 4-03/20/2024 “Par Jelgavas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu”	
Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādātājs:	Par 6.0 un 7.0 redakciju: SIA “Grupa93” Reģistrācijas Nr. 50103129191 Torņa iela 4, Rīga, LV-1050 info@g93.lv www.g93.lv	Par 1.0 – 5.1. redakciju: SIA “Reģionālie projekti” Reģistrācijas Nr. 40003404474 Rūpniecības iela 32B - 2, Rīga, LV-1045 birojs@rp.lv
Informatīvā ziņojuma sagatavošanas datums:	20.11.2024.	

Jelgavas novada pašvaldības dome 2024.gada 07.novembra sēdē ir pieņēmusi lēmumu Nr. 1 “Par Jelgavas novada teritorijas plānojuma (administratīvajai teritorijai līdz 30.06.2021.) 7.1.redakcijas un saistošo noteikumu apstiprināšanu” un apstiprinājusi saistošos noteikumus Nr.25 “Jelgavas novada teritorijas plānojuma (administratīvajai teritorijai līdz 30.06.2021.) grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (protokols Nr. 29/2024).

Jelgavas novada teritorijas plānojums (administratīvajai teritorijai līdz 30.06.2021.) (turpmāk – Teritorijas plānojums) ir ilgtermiņa plānošanas dokuments. Tajā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (turpmāk – TIAN). Teritorijas plānojumā rakstveidā un grafiski ir attēlota teritorijas pašreizējā izmantošana, aizsargjoslas, kā arī noteikts funkcionālais zonējums un izmantošanas aprobežojumi

Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Vides pārraudzības valsts biroja 2017.gada 22.decembra lēmumu Nr. 63 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” Teritorijas plānojumam ir veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Tā ietvaros ir sagatavots Vides pārskats, kuram vienlaikus ar

Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā ir notikušas vairākas publiskās apspriešanas. Vides pārskata sagatavošanas laikā ir notikušas konsultācijas ar valsts vides institūcijām. Vides pārraudzības valsts birojs par Teritorijas plānojuma un tā vides pārskata

3.0 redakciju 2019.gada 22.augustā izdeva atzinumu Nr.4-03/13 “Par Jelgavas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu”. Tajā konstatēts, ka Vides pārskatā ir veicami papildinājumi.

Lai izpildītu institūciju nosacījumus, plānošanas procesā ir sagatavotas vairākas Teritorijas plānojuma redakcijas. Jelgavas novada domē tika apstiprināta Teritorijas plānojuma 5.1. redakcija, taču tās ieviešanu nav atļāvusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Tādēļ izstrādāta teritorijas plānojuma 6.0. un 7.0 redakcija, veikts SIVN un sagatavots Vides pārskats. Par Teritorijas plānojuma 7.0 redakcijas Vides pārskatu Vides pārraudzības valsts birojs 2024.gada 01.novembrī ir izdevis atzinumu Nr.4-03/20/2024 “*Par Jelgavas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu*”.

Vides apsvērumu integrēšana plānošanas dokumentā

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā valsts vides institūciju un VARAM prasības un rekomendācijas. Plānošanas procesā, kurš notika vienlaikus ar SIVN procesu, papildus 5.1. redakcijas risinājumiem, ciktāl tie Teritorijas plānojuma gala redakcijā nav mainīti, ir ieviesti šādi galvenie risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai:

- no ietekmes uz vidi viedokļa raugoties, detalizētāk izstrādāts Rūpnieciskās apbūves teritoriju izmantošanas regulējums, nosakot funkcionālo apakšzonu R1, kurā nav atļautas darbības ar sagaidāmu būtisku ietekmi uz vidi;
- pārskatīts Rūpnieciskās apbūves teritoriju zonējums apdzīvoto vietu robežteritorijās ar dzīvojamo vai publisko apbūvi, nosakot zonējumu, kura ieviešanas rezultātā nav sagaidāma būtiska piesārņojuma veidošanās;
- TIAN Rūpnieciskās apbūves teritoriju un Lauksaimniecības teritoriju izmantošanas prasībās iekļautas papildus prasības ietekmes uz vidi mazināšanai jaunu objektu būvniecības un esošu objektu pārbūves gadījumā;
- TIAN noteiktas prasības Eiropas Savienības nozīmes biotopu saglabāšanai, vēja elektrostaciju izvietojumam, ņemot vērā novada dabas vērtības, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un mikroliegumus;
- identificēti jauni objekti, kuriem ir jānosaka vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas (ūdensapgādes urbumi, upes un to applūstošās teritorijas), drošības aizsargjoslas (paaugstinātas bīstamības objekti, degvielas uzpildes stacijas, naftas bāzes un citi objekti), sanitārās aizsargjoslas (notekūdeņu attīrīšanas ietaises, bijušās atkritumu izgāztuves un citi objekti);
- izstrādāts Ainavu plāns, kurā identificētas vērtīgās ainavas, ainaviski vērtīgo ceļu posmi un, balstoties uz to, teritorijas plānojumā noteikta Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5) un Ainaviski vērtīgs ceļa posms (TIN51) un TIAN iekļautas prasības ainavu saglabāšanai un aizsardzībai;
- TIAN noteiktas jaunas prasības vides risku mazināšanai attiecībā uz applūstošajām teritorijām un vides troksni;
- noteiktas Teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas (TIN13).

No Teritorijas plānojuma 5.1. redakcijas gala redakcijā saglabāti šādi galvenie risinājumi vides risku samazināšanai:

- piesārņotajā vietā, pirms jaunas atļautās izmantošanas uzsākšanas vai būvniecības, jāveic izpēte, ja nepieciešams teritorijas sanācija un/vai rekultivācija un monitorings, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- ja saskaņā ar izpētes rezultātiem pārsniegti vides kvalitātes normatīvi vai piesārņojums apdraud vai var apdraudēt cilvēku veselību vai vidi, jāveic teritorijas sanācija;
- applūstošās teritorijas, kas attēlotas Grafiskās daļas kartē, var precizēt turpmākās teritorijas plānošanas un projektēšanas procesā, izstrādājot lokālplānojumu un detālplānojumu;
- applūstošajās teritorijās nav pieļaujams paredzēt ēku un būvju (t.sk. dīķu) būvniecību, pretplūdu aizsarg būvju būvniecību (izņemot esošās apbūves aizsardzībai pret palīem vai plūdiem) un teritorijas uzbēršanu.

Vides pārskatā arī iekļauti priekšlikumi turpmākai teritorijas izpētei, uzsvērta normatīvo aktu ievērošanas nepieciešamība tā īstenošanas laikā.

Vides pārskata, institūciju atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu integrēšana plānošanas dokumentā

Ņemot vērā teritorijas plānojuma salīdzinoši ilgo procesu, izstrādājot vairākas plānošanas dokumenta redakcijas, šajā nodaļā sniegta informācija par Vides pārskata, institūciju atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu integrēšanu plānošanas dokumentā attiecībā uz teritorijas plānojuma gala redakciju.

Teritorijas plānojuma stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma process un Vides pārskata izstrāde notika vienlaikus ar Teritorijas plānojuma izstrādi, tādēļ jau plānošanas procesā tika izvērtēta to iespējamā ietekme uz vidi un nepieciešamie pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai iekļauti Teritorijas plānojuma risinājumos, t.sk. teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasībās.

Par Vides pārskata projektu atsauksmes ir sniegušas valsts vides institūcijas: Veselības inspekcija, Valsts vides dienests un Dabas aizsardzības pārvalde.

Veselības inspekcija¹ ir secinājusi, ka Vides pārskata projekts atbilst prasībām. Valsts vides dienests un Dabas aizsardzības pārvalde ir aicinājusi Vides pārskata projektā iekļaut vērtējumu par vēja elektrostaciju/parku attīstības ietekmi uz Mežu teritorijām (M1), kā arī citiem atsevišķiem precizējumiem Vides pārskatā. Vides pārskatā iekļauts VES ietekmes uz Mežu teritorijām (M1) vērtējums. Pilnu pārskatu par institūciju priekšlikumu ņemšanu vērā un izstrādātāju komentārus skatīt Vides pārskata 6.pielikumā.

Valsts vides dienests² par teritorijas plānojuma 6.0. redakciju izteica vairākus priekšlikumus attiecībā uz grafiskās daļas precizēšanu, ņemot vērā Aizsargjoslu likuma prasības un neplānojot apbūvi applūstošajās teritorijās (atkritumu poligona “Brakšķi” paplašināšanas teritorijā, dažās vietās, kur plānota derīgo izrakteņu ieguve, kā arī Meža teritoriju (M1, atļauta VES būvniecība) plānošana), Dabas aizsardzības pārvalde³ – par apbūves plānošanu atsevišķās vietās Eiropas Savienības nozīmes biotopu teritorijās. Lai veiktu institūciju norādītos labojumus, sagatavota teritorijas plānojuma 7.0 redakcija, tā nodota publiskajai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai. Vides pārskats sagatavots Plānojuma 7.0 redakcijai. Par Teritorijas plānojuma

¹ Veselības inspekcija Zemgales kontroles nodaļa, 05.06.2024 vēstule Nr.2.4.9.-12/77

² Valsts vides dienests Atļauju pārvalde, 10.06.2024. vēstule Nr.11.2/AP/6260/2024

³ Dabas aizsardzības pārvalde Pierīgas reģionālā administrācija, 11.07.2024. vēstule Nr. 4.8/4241/2024-N

7.0 redakciju institūcijas: Valsts vides dienests⁴ un Dabas aizsardzības pārvalde⁵ ir sniegušas pozitīvus atzinumus.

Publiskās apspriešanas sanāksmē sanāksmes dalībnieki interesējās par zemes izmantošanu Tušķu ciemā, par applūstošās teritorijas izmaiņu pamatojumu, salīdzinot ar spēkā esošo teritorijas plānojumu, upju virszemes ūdensobjektu aizsargjoslām, to platumu, kā arī teritorijas plānojuma izstrādes procesu.

Vides pārskata publiskās apspriešanas sanāksmes laikā nav saņemti priekšlikumi par to. Par Vides pārskata projektu nav saņemti rakstiski iedzīvotāju, uzņēmēju vai citu interešu grupu pārstāvju iesniegumi.

Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk arī – Birojs) 2024.gada 01.novembra atzinumā Nr.4-03/20/2024 “*Par Jelgavas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu*” ir secinājis, ka Teritorijas plānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai. Birojs norāda, ka īstenojot plānošanas dokumentu, jāņem vērā Biroja atzinumā (2.3. punktā ar apakšpunktiem, 2.4. punktā ar apakšpunktiem un 4.6. punktā) un Vides pārskatā norādītais.

Pirms Teritorijas plānojuma apstiprināšanas Jelgavas novada pašvaldībā ir izvērtētas Vides pārraudzības valsts biroja 2024.gada 01.novembra atzinumā Nr.4-03/20/2024 iekļautās rekomendācijas un pieņemti sekojoši risinājumi to izpildei:

Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas ⁶	Risinājums, komentārs
2.3. Saistībā ar esošās situācijas un esošā vides stāvokļa aprakstu un novērtējumu, Sagatavotāja akcentējusi būtiskākās ar vidi potenciāli saistītās problēmas, sniedzot priekšlikumus ietekmes mazināšanai: 2.3.1. Lai mazinātu iespējamo ietekmi ar virszemes ūdeņu piesārņojumu, Sagatavotājas ieskatā īpaša uzmanība jāpievērš tiem uzņēmumiem, kas ir gruntsūdens piesārņojuma (vai potenciālie) avoti (piemēram, fermas) un kuros nav uzstādītas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. 2.3.2. Lemjot par katra konkrētā ūdensapgādes urbuma turpmāko apsaimniekošanas kārtību, jāņem vērā turpmākā izmantošanas perspektīva, tehniskais stāvoklis, kā arī urbuma atveres un stingrā režīma aizsargjoslas sanitārais stāvoklis. Savukārt urbumus, kuru turpmākā izmantošana dažādu iemeslu dēļ nav iespējama, nepieciešams likvidēt, nodrošinot pazemes ūdens resursu aizsardzību. 2.3.3. Plānojot ražotnes ierīkošanu (ja tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešams pazemes ūdens) šo ūdeņu aizsargātība jānovērtē individuāli, plānojot ūdens patēriņu uzņēmuma un tā radīto iespējamo piesārņojuma avotu īpatnības. 2.3.4. Jaunajās, apbūvei paredzētajās teritorijās nepieciešams paredzēt centralizētu inženierkomunikāciju izbūvi, kas nodrošinātu centralizētu notekūdeņu savākšanu, attīrīšanu un novadīšanu, vai arī paredzēt iespēju pieslēgties esošam, centralizētam kanalizācijas tīklam. 2.3.5. Izlemjot turpmāko konkrētā ūdensapgādes urbuma apsaimniekošanas kārtību, jāņem vērā urbuma turpmākās izmantošanas perspektīva, tehniskais stāvoklis, urbuma atveres un stingrā režīma aizsargjoslas sanitārais stāvoklis. 2.3.6. Lai mazinātu ietekmi uz gaisa kvalitātes pasliktināšanos, jaunu koģenerācijas staciju izbūve atļauta Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R),	Pieņemts zināšanai. VPVB atzinumā norādītās rekomendācijas ir iekļautas normatīvajos aktos vai Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Teritorijas plānojuma risinājumos izmaiņas pirms apstiprināšanas nav nepieciešamas. Rekomendācijas ieviešamas Teritorijas plānojuma īstenošanas laikā.

⁴ Valsts vides dienests Atļauju pārvalde, 10.10.2024. vēstule Nr.11.2/AP/10451/2024

⁵ Dabas aizsardzības pārvalde Pierīgas reģionālā administrācija, 30.09.2024. vēstule Nr. 4.8/6082/2024-N

⁶ Informatīvajā ziņojumā ietverti Vides pārraudzības valsts biroja secinājumi un rekomendācijas, pilnu 2024.gada 01.novembra atzinuma Nr.4-03/20/2024 “*Par Jelgavas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu*” tekstu skatīt Vides pārraudzības valsts biroja tīmekļa vietnē <https://www.vpvp.gov.lv/lv/atzinumi>

Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas ⁶	Risinājums, komentārs
Tehniskās apbūves teritorijā (TA) un Lauksaimniecības teritorijā (L), papildus tam nosakot, ka biogāzes koģenerācijas stacijas nav atļauts izvietot ciemu robežās, bet dzīvojamās apbūves teritorijās atļauts izvietot tikai dabas gāzes koģenerācijas stacijas ar maksimālo jaudu līdz 2 MW, pirms tam veicot būvniecības ieceres sabiedrisko apspriešanu. 2.3.7. Lielākoties piesārņoto vietu izpēte nav veikta. Ņemot vērā, ka daļa no šīm vietām ir vēsturiski piesārņotās vai potenciāli piesārņotās vietas, bet daļai šāds statuss noteikts uz pieņemumu pamata, nepieciešams veikt detalizētu izpēti. Tā kā vairākas no piesārņotajām vietām atrodas tuvāk vai tālāk no ūdensobjektiem, kas ir viens no iespējamajiem augsnes, pazemes un virszemes ūdeņu un piesārņojuma iemesliem, ir nozīmīgi veikt šo vietu sanāciju un rekultivāciju. 2.3.8. Piesārņotajā vietā pirms jaunas atļautās izmantošanas uzsākšanas vai būvniecības jāveic izpēte, ja nepieciešams, teritorijas sanācija un / vai rekultivācija un monitorings normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja saskaņā ar izpētes rezultātiem pārsniegti vides kvalitātes normatīvi vai piesārņojums apdraud, vai var apdraudēt cilvēku veselību vai vidi, jāveic teritorijas sanācija. 2.3.9. Plānojuma teritorijā tiek atļauta meža teritoriju atmežošana citos izmantošanas veidos atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tomēr pašvaldībai katrā gadījumā būtu jāizvērtē atmežošanas pamatojamība un ieteicams neparedzēt meža zemju atmežošanu citos izmantošanas veidos (īpaši apbūves mērķiem) tajās vietās, kas kalpo sabiedrības vajadzībām un vides aizsardzības mērķiem. 2.3.10. Teritorijas plānojums neparedz darbības, kas varētu tieši ietekmēt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk – ĪADT) bioloģiskās daudzveidības un ainaviskās vērtības. Tomēr jāņem vērā, ka attīstot teritorijas pie ĪADT, tā jāuztver kā buferzona starp šo un pārējām teritorijām, t.i., jāparedz plānotās darbības sekas, vai tās ietekmēs tieši vai netieši arī ĪADT. Šāds nosacījums īpaši attiecināms uz teritorijām, kurās nākotnē paredzēts mainīt funkcionālo zonējumu no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm uz ražošanas teritorijām. 2.3.11. Paredzot jaunu apbūvi vai infrastruktūras izbūvi šobrīd neapbūvētās dabas teritorijās, ieteicams inventarizēt teritorijas bioloģiskās vērtības, arī īpaši aizsargājamo sugu atradņu un biotopu esamību šajās teritorijās, plānojot teritorijas izmantošanu atbilstoši Sugu un biotopu aizsardzības likuma prasībām, kā arī izvērtēt vai apbūve būtiski neietekmēs ĪADT. 2.3.12. Pirms celtniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskām un juridiskām personām, kas saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to jāziņo Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldei un turpmākie darbi jāpārtrauc. 2.3.13. Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem vai citiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts kultūras piemineklis un kultūrvēsturiskā vide kultūras pieminekļa teritorijā un tā aizsardzības zonā. Jebkura saimnieciskā darbība, kas attiecināma uz zemes dalīšanu un izmantošanu, izmaiņām plānojuma struktūrā, jaunu ceļu un ēku būvniecību, ēku apjomu un apdares materiālu izmaiņām, ēku funkcionālu pārstrukturēšanu, veicama ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes atļauju. 2.3.14. Plānojot būvniecības darbus teritorijās, kas atrodas līdz 200 metru attālumā no Babītes novada administratīvās teritorijas robežas, kuras funkcionālajā zonējumā noteiktas kā TIN13 teritorija, darbi jāsašķa ar Babītes novada pašvaldību.	
2.4. Birojs, izvērtējot esošās situācijas un esošā vides stāvokļa aprakstu un novērtējumu, konstatē, ka Vides pārskatā ir iekļauta informācija par esošo vides stāvokli un galvenajiem ietekmes aspektiem, kas ir aktuāli un risināmi teritorijas turpmākās attīstības plānošanā. Savlaicīgi identificējot riskus, iespējams novērtēt,	Pieņemts zināšanai. VPVB rekomendācija ir jāņem vērā, izstrādājot apvienoto

Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas ⁶	Risinājums, komentārs
kā konkrētā plānošanas dokumenta izstrāde un īstenošana vides stāvokli var uzlabot, pasliktināt vai saglabāt esošajā stāvoklī. Tādēļ pozitīvi vērtējams tas, ka vides stāvokļa novērtējums iespēju robežās sasaistīts ar Vides pārskatā identificētajām vides problēmām, sniedzot arī konkrētus risinājumus esošā vides stāvokļa uzlabošanā / nepasliktināšanā. Vienlaikus Birojs vērš uzmanību šādiem aspektiem Jelgavas novada teritorijas (Jelgavas novada administratīvai teritorijai, kas noteikta pēc 2021. gada 30. jūnija, iekļaujot arī bijušo Ozolnieku novadu) turpmākajā attīstības plānošanā: 2.4.1. Kā norādīts Vides pārskatā, applūstošās teritorijas, kas attēlotas Grafiskās daļas kartē, var precizēt turpmākās teritorijas plānošanas un projektēšanas procesā, izstrādājot lokālplānojumu un detālplānojumu. Birojs papildus vērš uzmanību, ka Aizsargjoslu likumā ir noteikts applūstošo teritoriju apbūves aizliegums. Tā kā nav veikta applūstošās teritorijas papildu izpēte, Birojs atzinīgi novērtē, ka Teritorijas plānojuma 7.0 redakcijā netiek paplašināta sadzīves atkritumu poligona "Brakšķi" teritorija, kas poligona darbības paplašināšanai (atbilstoši aktuālajai informācijai par teritoriju applūšanu Lielupes baseinā) tika plānota applūstošajā teritorijā. Applūstošajās teritorijās nav pieļaujams paredzēt ēku un būvju (t.sk. dīķu, ar sadzīves atkritumu poligonu saistītu būvju) būvniecību, pretplūdu aizsargbūvju būvniecību (izņemot esošās apbūves aizsardzībai pret paliem vai plūdiem) un teritorijas uzbēršanu. Kā vienus no izņēmumiem Aizsargjoslu likuma 37. pants paredz esošās apbūves aizsardzību, tomēr jāņem vērā, ka Aizsargjoslu likuma 7. pantā nostiprinātā mērķa ietvarā šāds izņēmums ir tulkojams pēc iespējas šauri. Kā to atzinusi arī Satversmes tiesa ar 2007. gada 8. februāra spriedumu lietā 2006 – 09–03, vērtējot jautājumu par applūstošo teritoriju pārveidošanu ar mērķi veikt apbūvi, "norma neliedz veikt applūstošās teritorijas uzbēršanu vai aizsargbūvju celtniecību nolūkā aizsargāt no plūdiem ēkas un būves, kas tur atradās pirms šīs normas spēkā stāšanās. Šajā gadījumā atļaujas teritorijas uzbēršanai vai aizsargbūvju celšanai izsniedzamas tādā veidā, lai minētās darbības pēc iespējas mazāk pārveidotu applūstošās teritorijas". Šādā kontekstā Biroja ieskatā plānošanas dokumentā atsevišķus risinājumus varētu būt pamats pārskatīt. Piemēram, līdz šim funkcionālā zonējuma Dabas un apstādījumu teritorija (DA) teritorijas, kas atrodas applūstošajās teritorijās, ar Teritorijas plānojumu ārpus ciemiem iepļānotas kā Lauksaimniecības teritorijas (L), bet ciemos – kā Lauksaimniecības teritorijas (L2) (skatīt šā atzinuma 1.9.3.2. punktu), kā arī Atpūtas, Tušķu un Viesturciema ciemu atsevišķām zemes vienībām noteikto funkcionālo zonējumu Savrupmāju apbūves teritorija (DzS1), kas noteikta neapbūvētām zemes vienībām un atrodas applūstošajā teritorijā ar 10 % applūšanas varbūtību (skatīt šā atzinuma 1.9.4.2. punktu). Minētajās teritorijās īpaši nepieciešams izvērtēt, vai apbūves iespējamība applūstošajās teritorijās netiek paredzēta apjomā, kas pārsniedz Satversmes tiesas norādīto nosacījumu. No Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta izriet, ka applūstošajās teritorijās noteiktu objektu būvniecība izņēmuma kārtā var tikt veikta esošu būvju aizsardzībai, tomēr šāds izņēmums nevar kalpot mērķim padarīt iecerētās apbūves teritorijas par neapplūstošām un apbūvējamām. 2.4.2. Atbilstoši Vides pārskatā sniegtajai informācijai, konkrētais plānošanas dokuments neietver teritoriju, kam atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" 18.1 panta otrajā daļā noteiktajam ir izstrādāta un apstiprināta trokšņa stratēģiskā karte autoceļu posmiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 3 miljoni transportlīdzekļu gadā, jo autoceļu posmi Teritorijas plānojuma teritorijā neatbilst šiem kritērijiem. Birojs vērš uzmanību, izstrādājot apvienoto Jelgavas novada teritorijas plānojumu, jāņem vērā, ka bijušā Ozolnieku novadā autotransporta un dzelzceļa radītā trokšņa ietekmes zonā atrodas arī dzīvojamā apbūve, kur ir identificēti dienas, vakara un nakts vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi, tādējādi ietekmējot to tuvumā dzīvojošo iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Piemēram, atbilstoši Trokšņu kartei Jelgavas novadā autoceļa A8 posms šķērso Iecēnu	Jelgavas novada teritorijas plānojumu (Jelgavas novada administratīvai teritorijai, kas noteikta pēc 2021. gada 30. jūnija, iekļaujot arī bijušo Ozolnieku novadu). Teritorijas plānojuma risinājumos izmaiņas pirms apstiprināšanas nav nepieciešamas.

Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas ⁶	Risinājums, komentārs
ciema teritoriju, kurā autoceļa tuvumā atrodas rūpnieciskās un jaukta centra apbūves teritorijas, kā arī posma tiešā tuvumā atrodas Brankas, Raubēnu un Ānes ciemu teritorijas, kurās autoceļa tuvumā izvietotas savrupmāju apbūves teritorijas, kā arī rūpnieciskās un jaukta centra apbūves teritorijas. Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) 2. pielikumu rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielumi savrupmāju, mazstāvu vai viensētu dzīvojamo māju teritorijās ir 55 dB(A) dienas periodā, 50 dB(A) vakara periodā un 45 dB(A) nakts periodā, bet satiksmes vides trokšņa robežlielumi ir noteikti 65 dB(A) dienas periodā, 60 dB(A) vakara periodā un 55 dB(A) nakts periodā (spēkā no 2023. gada 31. oktobra). Līdz ar to Birojs vērš pašvaldības uzmanību, ka teritorijās, kur jau pašlaik konstatēti vides trokšņa robežlieluma pārsniegumi un kur to pieaugums ir prognozējams, nepieciešams pārskatīt esošos teritoriju attīstības risinājumus (tostarp vietās, kur plānota, bet līdz šim nav realizēta apbūve) atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu regulējumam, lai izpildītu normatīvajos aktos noteiktās prasības vides kvalitātes nodrošināšanā pašvaldības iedzīvotājiem. Tāpat jau šajā teritorijas attīstības posmā būtiski ievērot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk Noteikumi Nr. 240) 147. punkta prasību "plānojot jaunas dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, tās paredz vietās, kur autoceļu, dzelzceļu un lidlauku, kā arī piesārņojošo objektu ietekme nepārsniedz normatīvajos aktos piesārņojuma jomā noteiktos piesārņojuma robežlielumus".	
4.6. Birojs šo atzinumu izsniedz, ņemot vērā, ka ar Teritorijas plānojuma 7.0 redakciju netiek paredzēta sadzīves atkritumu poligona "Brakšķi" infrastruktūras teritorijas un poligona darbības paplašināšanai nepieciešamās teritorijas (zemes vienību daļas ar kadastra apzīmējumu 5462 010 0688 8001 un 5462 010 0688 8002) iekļaušana Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tādējādi neparedzot poligona darbības paplašināšanu teritorijā, kas, atbilstoši aktuālajai informācijai par teritoriju applūšanu Lielupes baseinā, ir iekļauta applūstošajā teritorijā un nav pieļaujama saistībā ar Aizsargjoslu likumā noteiktajām prasībām.	Pieņemts zināšanai.
Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Birojs konstatē:	
1. Jelgavas novada teritorijas plānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai. Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā šajā Biroja atzinumā (2.3.punktā ar apakšpunktiem, 2.4. punktā ar apakšpunktiem un 4.6. punktā) un Vides pārskatā norādītais.	Pieņemts zināšanai. Pirms Teritorijas plānojuma apstiprināšanas pašvaldības domē ir izvērtētas VPVB rekomendācijas un secināts, ka tās ir īstenojamas Teritorijas plānojuma realizācijas laikā (skatīt iepriekšējos ierakstus). Teritorijas plānojuma risinājumos izmaiņas pirms apstiprināšanas nav nepieciešamas.
2. Lai konstatētu plānošanas dokumenta īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Jelgavas novada pašvaldībai vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2029. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.	Pieņemts zināšanai. Rekomendācija ieviešama Teritorijas plānojuma īstenošanas laikā.
Jelgavas novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr. 157 27. punktā noteiktajam jāsaņem informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentos integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Biroja atzinums un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlēta risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam. Tāpat jāsaņem un atbilstoši Noteikumu Nr.	Pieņemts zināšanai. Pēc Teritorijas plānojuma apstiprināšanas pašvaldības domē atbilstoši normatīvajos

Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas ⁶	Risinājums, komentārs
157 28. un 29. punktā noteiktajam jāpublicē paziņojums par plānošanas dokumentu pieņemšanu.	aktos noteiktajai kārtībai tiek sagatavots un publicēts informatīvais ziņojums un paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Pieņemtā plānošanas dokumenta pamatojums

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā ir izvērtētas šādas alternatīvas:

- 1) Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R) atļautās izmantošanas plānojums. Izvērtētas divas alternatīvas:

1.alternatīva Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R) atļautās izmantošanas plānojuma saglabāšana atbilstoši teritorijas plānojuma 5.1.redakcijai, nosakot 3 pēc definīcijām daļēji atšķirīgas Rūpnieciskās apbūves teritorijas. Visās 3 funkcionālajās zonās galvenie un papildizmantošanas veidi noteikti vienādi – atļauti visi Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk - Ministru kabineta noteikumi Nr. 240) šajā funkcionālajā zonā plānojamie izmantošanas veidi.

2.alternatīva Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R) atļautās izmantošanas plānojums, ņemot vērā sagaidāmo ietekmi uz vidi. Noteiktas 2 funkcionālās zonas: Rūpnieciskās apbūves teritorija (R), kurā atļauta Ministru kabineta noteikumos Nr. 240 šajā funkcionālajā zonā atļautā izmantošana (izņemot lidostu un ostu apbūvi) un Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1) ar atļauto izmantošanu, kura nerada būtisku piesārņojumu, no Ministru kabineta noteikumos Nr. 240 šajā funkcionālajā zonā noteiktās atļautās izmantošanas izslēdzot smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūves, derīgo izrakteņu ieguves un atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūves attīstības iespējas.

Teritorijas plānojuma gala redakcijā iekļauta 2.alternatīva, kas paredz Rūpnieciskās apbūves teritoriju diferencētu plānošanu no ietekmes uz vidi viedokļa.

- 2) Rūpnieciskās apbūves teritoriju izvietojuma plānošana. Konceptuāli izvērtētas divas alternatīvas:

1.alternatīva Rūpnieciskās apbūves teritoriju plānotā izvietojuma saglabāšana atbilstoši teritorijas plānojuma 5.1.redakcijai

Rūpnieciskās apbūves teritoriju izvietojums saglabāts, kā tas bijis plānots 5.1. redakcijā.

2.alternatīva Rūpnieciskās apbūves teritoriju izvietojuma plānošana, ņemot vērā to ieviešanas iespējamo ietekmi uz vidi un saglabājamo faktisko izmantošanu

Alternatīvas izstrādes ietvaros izvērtēts teritorijas plānojuma 5.1.redakcijas Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R) plānojums, Ministru kabineta noteikumu Nr.240 prasības, Valsts vides dienesta atzinums par teritorijas plānojuma 5.1.redakciju, kā arī saņemtie iesniegumi un pārskatīts Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) zonējums.

Teritorijas plānojuma gala redakcijā iekļauta 2. alternatīva, jo tās sagaidāmā ietekme uz vidi ir salīdzinoši mazāka, plānošanas procesā ir novērsti būtiska piesārņojuma veidošanās riski blakus esošajās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās.

- 3) Dabas un apstādījumu teritoriju (DA) plānošana. Izvērtētas divas alternatīvas:

1. alternatīva Dabas un apstādījumu teritoriju (DA) plānotā izvietojuma saglabāšana atbilstoši teritorijas plānojuma 5.1.redakcijai

Dabas un apstādījumu teritoriju izvietojums saglabāts, kā tas bijis plānots 5.1. redakcijā.

2. alternatīva Dabas un apstādījumu teritoriju (DA) izvietojuma plānošana, ņemot vērā to perspektīvās attīstības iespējas

Alternatīvas izstrādes ietvaros izvērtēts teritorijas plānojuma 5.1.redakcijas Dabas un apstādījumu teritoriju (DA) plānojums un šo teritoriju perspektīvās attīstības iespējas. Secināts, ka teritorijas plānojuma 5.1. redakcijā salīdzinoši lielas teritorijas kā Dabas un apstādījumu teritorijas (DA) ir plānotas applūstošajās teritorijās. Teritorijas plānojuma 6.0. redakcijas izstrādē pārskatīts Dabas un apstādījumu teritoriju (DA) plānojums, saglabājot kā Dabas un apstādījumu teritorijas (DA) galvenokārt pašvaldībai piederošas zemes vienības, kurās jau atrodas apstādījumu teritorijas vai kuras nākotnē pašvaldība var plānot attīstīt. Pārējās teritorijas, kuras atrodas applūstošajās teritorijās ārpus ciemiem, plānotas kā Lauksaimniecības teritorijas (L) vai ciemos – kā Lauksaimniecības teritorijas (L2).

Teritorijas plānojumā iekļauta 2.alternatīva, ņemot vērā praktiskās iespējas Dabas un apstādījumu teritoriju (DA) attīstībai.

4) Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS) plānošana bijušo dārzkopības sabiedrību un dārza māju teritorijās. Izvērtētas divas alternatīvas:

1. alternatīva Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS) plānojums, saglabājot teritorijas plānojuma 5.1. redakcijas risinājumu

Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS) plānojums bijušo dārzkopības sabiedrību un dārza māju teritorijās Atpūtā, Tuškos un Viesturciemā saglabāts, kā tas bijis plānots 5.1. redakcijā, iekļaujot tās vienā Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS) ar minimālo jaunizveidojamā zemes gabala platību 1200 m².

2. alternatīva Savrupmāju apbūves teritoriju plānojums, ņemot vērā faktisko izmantošanu un īpašumu struktūru

Savrupmāju apbūves teritorijai noteikta apakšzona (DzS1), kura plānota bijušo dārzkopības sabiedrību un dārza māju teritorijās Atpūtā, Tuškos un Viesturciemā, nosakot faktiskajai situācijai atbilstošu minimālo jaunizveidojamā zemes gabala platību – 600 m². Lai nesadrumstalotu Atpūtas, Tušķu un Viesturciema funkcionālo zonējumu pa atsevišķām zemes vienībām, Savrupmāju apbūves teritorija (DzS1) ir noteikta arī neapbūvētām zemes vienībām, kas atrodas applūstošajā teritorijā ar 10% applūšanas varbūtību. Saskaņā ar TIAN un Aizsargjoslu likuma prasībām applūstošajās teritorijās ir ierobežota apbūve.

No ietekmes un vidi viedokļa abas alternatīvas ir līdzvērtīgas. Taču secināts, ka bijušo dārzkopības sabiedrību un dārza māju teritorijās, kur zemes vienību platības ir mazākas par 1200 m², praktiski realizēt 5.1. redakcijas risinājumus nebūs iespējams. Tādēļ 6.0. redakcijā iekļauta 2. alternatīva.

Atsevišķas neapbūvētās zemes vienības, kuras atrodas starp apbūvi un atbilstoši aktuālajai informācijai ir applūstošas (10 % varbūtība), ir izmantojamas, ievērojot Aizsargjoslu likuma aprobežojumus applūstošajās teritorijās.

Teritorijas plānojuma stratēģiskā ietekmes un vidi novērtējuma procesā nav konstatēti limitējoši faktori izvēlēto alternatīvu ieviešanai.

Pasākumi plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa veikšanai

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 2024.gada 01.novembra atzinumā Nr.4-03/20/2024 *“Par Jelgavas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu”* noteiktajam, lai konstatētu plānošanas dokumenta īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Jelgavas novada pašvaldībai vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2029. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.